

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZALLODASOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZEREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLO SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-an.

Előfizetési ár:

Félsz évre . . . 16 kor. Negyedre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 kor. Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Tel.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3-5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

Pofozkodott egyik budapesti

vendéglős. Megpofozta valamelyik alkalmazottját, mert az valamire visszafélt. Így írja ezt a hírt meg a „Szövetkezet”, a szervezett pincérek lapja. Aztán a tényhez egy-két igen komor, erős megjegyzést fűz. Többek közt arra is figyelmezteti a vendéglőst, hogy kár a pofozkodásra példát adni, mert így esetleg a pincérek is megtanulhatják azt stb. stb. Kötelességünk, hogy mi is megálljunk egy pillanatra ennél a szomorú eseménynél. Igenis, mi is azt valljuk és nyíltan hordjuk, hogy ma már, a XX. században, a világháború külön tanulságai után ember meg nem üthet — embert. Intelligens ember meg tulajdonképpen önmagát szégyeníti meg, ha kezét emel embertársára. A vendéglős pedig ne felejtse el, hogy kenyérkereső társát tetteleg megfenyíteni nagyjok magamegfelelkezés. Van a vendéglősnek sok módja arra, hogy magának — ha szüksége van rá — elégtételt szerezzen s tiszteletet biztosítson.

Vendéglőjegyőr

beszélnek túl a Lajtán, Ausztriában és Németországban is. Azaz azt akarják, hogy reggeli, ebédet és vacsorát csak vendéglőjegyek ellenében lehessen a vendéglőkben kiszolgálni. Vendéglőjegyvet pedig csak az kap, akinek nincs háztartása s aki valahol — átutazó. Helyes. Legyen hát vendéglőjegy. S jöjjön az a vendéglőjegy — Magyarországra is. De akkor aztán ne beszéljen senki arról, hogy nincs életbevágóan szükség a vendéglőkre! Akkor aztán a beszolgáltatott ebéd, vacsora és reggeli jegyekért kapjon minden vendéglős hatóságoktól maximális áron a reggelit, ebédet és vacsorához szükséges terményeket, húst, zsírt, tejet, vaját, burgonyát, cukrot, lisztet, vadat, halat és minent, ami kell. Akkor mi idővöljük a vendég, vagy vendéglőjegyeket. Csak jöjjön. De — így jöjjön!

Nemes Kun.

A Szurmay Sándor honvédalap.

Irta: Gyökössy Endre dr.

A Vendéglősök Lapja nemes öröksége, hogy nagyjelentőségű országos események mellett nem surran el szótlannul. A maga szerény kereteiben is megszólal, véleményt mond, buzdit, ösztökél, lelkesít.

A buzditás, ösztökélés és lelkesítés tiszta igéit olvasói nagy tábora, előfizetőinek intelligens csapata, a vendéglősök és kávéosok minden valóban nemes ügyet megértő társadalma várja, meghallgatja és követi. Ez bátorít, indít, hajszol bennünket most is, mikor a Szurmay Sándor honvédalapról írunk.

Honvéd. Igéző szó hat szürke betűből szöve. A honvéd, aki megállott a Kárpátok lábai alatt, mikor a kozák lovak patkója akart végig csattogni Magyarországra drága földjén. A honvéd, aki a Száva partján őrködött s a ránk acesarkodó racok dühös fal-káit nem engedette lábunkba veszettül beleharapni. A honvéd, aki nemes Erdély kincses földjéről harsogó haraggal, félelmes vitézséggel üzte ki a hitvány oláh alacsony jellemű, falni-akaró csordáját.

S a honvédek honvéde: Szurmay. Az uzsoki hős. A Kárpátok őreinek lelke.

A magyar ember nagy lendületű szive sughatta valakinek azt a gondolatot, hogy azt az alapot, amit a most is tisztító világégésben elesett honvédtisztek árvái és özvegyei tisztes istápolására kell megteremteni: Szurmay nevére nevezék el.

Egyetlen magyar ember sem lehet olyan koldus erszényű és hitvány lelkű, hogy fillért. vagy koronát, vagy bankót ne adjon a Szurmay Sándor honvédalapra.

E lapok hasábjain a vendéglősök, kávéosok és alkalmazottaikhoz fordulunk. Felhívjuk őket erejükhöz mért adakozásra!

Milyen szép volna s mennyire illene ehhez az intelligens ipar folytatóihoz, ha legközelebb azt olvasnók a lapokban, hogy a Szurmay Sándor honvédalapra adakoztak: a *Bodó kávéház* tulajdonosa és alkalmazottai, vagy a *Pannónia* tulajdonosa és alkalmazottai és így tovább x vagy y koronát.

Mi hisszük, hogy így lesz.

Mi lehetetlennek tartjuk, hogy más képen legyen!

Várunk s meglátjuk kiről írhatjuk meg, hogy megtette most is kötelességet!

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít **Szwarcz Béla**

(Tolna-megye)

borbizományos

Nagydorogh

Papirszalvéta

SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz.

kávéosok és vendéglősök részére (nagy étkező szalvétták) legolcsóbb minőségtől legfinomabbig

A nemzeti szinről.

Irta: Kiss István dr.

A vendégfői, kávéházi és szállodai ipart üzöket, tekintettel arra, hogy a mai háborus időben gyakran nyílik alkalom rá, hogy üzleteket kerthelyiségeket fellobogózzák, bizonyára érdekelni fogja, hogy miféle törvény és rendelet szabályozzák a nemzeti zászló, illetve a magyar szent koronával jelölt nemzeti zászló használatát.

Különösen a nyári kiránduló helyek vendégfogadásait érdekli ez a kérdés, mert e helyeken rendszerint ott leng a háromszínű zászló és már messziről hirdeti, hogy ott magyar vendégfogadó várja a közönséget.

A háboru kezdete óta megjelent sokféle rendelet közül idevonatkozólag a 8200/1914. számú belügyminiszeri rendeletet adták ki, amely rendelet a nyilvános helyeken és alkalmakkor használható jelvények színeinek szabályozásáról szól.

Fontos e rendelet nemcsak azért, mert a magyarországi nemzeti jelvényeknek bizonyos kedvezményeket ad hane különösen fontos azon nem és magasabb oknál fogva, amelyek a minisztériumot e rendelet kibocsátására indította.

»Történelmi idők jelensége az a hazafias lelkesedés, amely egyetlen érzesben egyesíti az állam minden polgárát. A közös vesztély felismerésére elsíntul minden ellentét. Az állam minden polgára eggyé forrt érzesben és akarattalban a fián és haza védelmére; — mondja a rendelet és — tekintettel arra, hogy a nemzetiségek hazafias viselkedése tetekkel igazolja a magyar államhoz való feltétlen ragaszkodásukat — megengedi, hogy a nemzetiségek történelmi hagyományaik és népszokásaik alapján tényleg kialakult nem-

zeti jelvényeket, amennyiben azok valamely idegen állam jelvényeivel nem azonosak, nyilvános helyeken és alkalmakkor használhassák, de tartoznak ugyanott és ugyanakkor a magyar nemzeti színeket, legalább is egyenlő mértékben, alkalmazni.

Amikor a kormány ezen intézkedésével a magyar állam nemzeti jelvényeinek hazafiságát és áldozatkészségét elismeri, önkéntelenül is eszünkbe jut, hogy röviden foglalkozunk annak a szent lobogónak színeivel, amely alatt annyi ezer és ezer testvérünk ontja vérért szeretett hazánkért és királyságunkért.

Mint a történelemből tudjuk, a honfoglaló magyarok hadi jelvénye a koronás tulmadról volt.

Majd a magyar királyság idején a polgás címer váltotta azt fel.

A tizenharmadik században pedig a kettős keresztet használták hadijelvényül.

Végre a vegyesházbeli királyok alatt együtt használják a polgás címer a kettős keresztet. E kettős címerből alakult azután a mai alakban használt címer.

A nemzeti lobogó piros, fehér és zöld színe a nemzeti címerünkben előforduló három színből alakult.

Az 1848. évi 21-iki törvények iktatta törvénybe, hogy a nemzeti szín és az ország címere ősi jogaiba visszaállítatik s kimondja e törvény, hogy a háromszínű rózsapolgári jelvényül felveendő és hogy nyilvános ünnepek alkalmával minden középületen és közintézetben, valamint a magyar hajókon a nemzeti lobogó és az ország címere használandó.

E törvény rendelkezéseinek megfelelően 1874-ben 26.559. szám alatt kiadott bel-

ügyminiszeri rendelet pedig kimondja, hogy a magyar nemzeti zászlón kívül minden idegen zászló, címer és jelvény használata tilos. E tilalom megszegését pedig a 62.693.885. számú belügyminiszeri rendelet kihágásnak minősíti.

Az 1895-ben 88.155. szám alatt kiadott belügyminiszeri rendelet felhívja a törvényhatóságokat, hogy gondoskodjanak megfelelően aziránt, hogy minden középületnél és közintézetnél minden nyilvános úton alkalmával és minden magyar hajón a nemzeti lobogó és az ország címe használhassék.

Nyilvános ünnepek alatt pedig, mint egy külön rendelet kimondja, a Szent István napja (aug. 20.), nemkülönben az 1848-iki törvények szentesítési napjának évfordulója, április hó 11-ike, továbbá a mindenkor uralgó születésnapja s végül a törvényhozás által jövőben netán kijelölendő nemzeti ünnepek értendők.

Itt kell kiemelni, hogy a belügyminisztérium 42.519/896. számú határozatával kimondta, hogy magánfel is, ha hazafias érzelmei arra indítják, országos nemzeti ünnep alkalmával kitűzheti a címeres nemzeti lobogót.

Tehát vendégfogadásaink a címer nélküli nemzeti zászlót bármikor használhatják, de a címerrel ellátott nemzeti lobogót csak országos nemzeti ünnep alkalmával.

A kihágásokról szóló törvény pedig kimondja, hogy két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki az ország, a társországok vagy az osztrák-magyar monarchiának nyilvánosan kitűzött címerét vagy zászlaját, ugyszintén ki a polgári vagy katonai hatóságok által, ezen minőségük jel-

A falu bölcse.

— A »Vendégfők Lapja« eredeti lárcája. —

Irta: Jakab Odón.

Mátyás Mózes uram a falu bírja volt. Tetőtől talpig derek, becsületes ember. Különösen pedig a bölcseségét bálálták erősen. A szó teljes értelmében ő volt a falának az esze. Szerezte és becsülte mindenki. Akinek valami baja fordult elő, egyedül csak hozzá ment tanácsért. És ő mindenkinek adott. Ugy hordották tőle a tanácsot, mint másutt a község kutjából a vizet.

Ez a Mátyás Mózes uram egy estefelé a csűr előtt dolgozott. Javítottat valmit az igazságerén, mellyel vacsora után a holdvilágon egy kis lucernát akart hozni a mezőről. A felesége szintén ott a közelben dolgozott. Az eperfa alatt varrogott valami fehérenemifélet. És vidáman diskuráltak ketten.

Egyszer azonban, amint diskurálnak, hirtelen csak megnyílik a kapu és Szilágyi Paláné nagy felindulással ott terem a szék mellett.

— Jó napot, bíró uram!

— Adjon Isten neked is, fiam!

— Jaj, nekem nem igen ad!

— Na?... Tán valami baj van?

— Még pedig nagy, lelkeim bíró uram! Be'él kell gondolnom, ha nem ad valami tanácsot!

— Azt már ne tedd, fiam!

— Képzeld, rájöttem, hogy az uram a hátam megett valakivel megcsalt!

A bíróné, mikor ezt hallotta, gyorsan fel-

ugrott az eperfa alól s az üres kas mellől diühösen hevesgetni kezdé a tyukokat, holott azok sem utban nem álltak, sem kárt nem tettek. Aztán a méheskertbe szaladó tyukok után úgy ellillant, mint a kámför.

Mátyás Mózes sajnálkozva nézett a felesége után:

— Mennyi baj van ezzel a rongy majorsággal! Örökké rajtok kell lenni az ember szemének!

Azután pedig ismét a menyecskehez fordult:

— Hát aztán a férjed ugyanbizony kívül esel meg?

— Hisze' ha én azt tudnám, bíró uram! — Ápricia fog lenni az egész, édes fiam! Verd ki a fejedből! Jobb lesz!

— De mikor rájöttem minderre!

— Na?...

Az elkéseredett asszony megtörülgette a szemét a kölygével s panaszkodni kezdett:

— Rég szeged ütött nekem immár a fejembe, hogy a férjem estenként el-elmegy hazáról.

— Bizony én is mindjárt elmegyek egy kis lucernáért! — dörmögte a bíró, kicsinylőleg mosolygva.

— Hanem ő nem lucernáért megy s mindjárt későre jó haza! Ha kérdezem: hol járt? — azt mondja: napszámokosok kerestek.

— Jaj, fiam, én is sokszor egész este szaladgálok napszámokos után! Sürgős munkaidőn nem megy az másképpen!

— Hát hisze' ebből én se csináltam valami nagy dolgot. Mert lát úgy is lehet. Hanem már a minap mégse volt egészen kóser az

az ember! Akkor esett, mikor Gyalakután a vásár volt. Estére jött haza s ahogy vacsora-kor a falatot elnyelte: látom, hogy memi akar valahova ismét. »Hová készül?« — mondom. »Egy kicsi dolgom van« — feleli félvállról. »Ugyan hagyja most a szószéle! El van törődve, fekdűkj le!« — mondom neki ismét. De ő csak mind memi akar. Erre kéréletlen kezdem, mert hogy el is volt fáradva. Hát, lelkeim Istenem, amint ott kéréletlen, simogatom: ahajj csak megérkez a belső zsebében valamit. Amíg esze-venné, én is szaporán benyulok s kihúzok a zsebéből egy jó nagy tordai pogácsát. »Hát ez miféle pogácsa?« — kérdelem csodálkozva. — »Na, né, el is felejtettem oda adni! Neked hoztam« — feleli az uram, savanyun mosolygva farizeus képpel. Nekem se kellett több, földhöz vágtam a pogácsát s úgy sirtam, hogy a gyermekünk felebredt. Aztán hiába maradt otthon, hiába istenkedett nekem, azért én tudtam, hogy az a pogácsa nem volt nekem szánva!

— Ugyan, ugyan! Hát kinek lett volna? — csittgattá Mátyás Mózes szeliden az asszonyt.

— Hát jó, na! — folytatá az. — Elnyeltem még ezt is. Hanem az már mégis csak valami, hogy az előbb otthon kezembe akad az ujjasa s egy hosszú, széke fehérméghajszálát kapok ráragadván! Hát az a hajszál honnat került az ujjasára? Tölem? Tölem nem! Az én hajam fekete. Bizonyosan az este szedte valahol magára. Mert akkor is oda csavargott egy jó darabig. Majdnem éjtél vetette haza!

Mátyás Mózes uram erre már elkacagta magát s önkéntelenül a méhes felé nézett. Erősen saj-

vényeül nyilvánosan használt zászlót vagy cimert meggyalázó szándékból bemooskolja, megrogálja vagy leszakítja.

Végül meg kell jegyeznünk, hogy jöllehet a fentebb írttett rendelet eltiltja minden idegen zászló, címer és jelvény használatát, a velünk szövetségben álló államok zászlói, címeri és jelvényei — tekintettel arra, hogy azok a szövetséges viszonyt jelképezik — nálunk idegeneknek nem tekinthetők.

Sőt a jelenlegi rendkívüli háborús helyzet és a kölcsönös tisztelet megkivánja, hogy hatóságaink szövetségeseink színeit és jelvényeit is megfelelő védelemben részesítsék.

A Jóbarátok kirándulása.

Popper Mór és Lipót bornaágykereskedő cég tulajdonosa folyó hó 5-én, szerdán délután kőbányai pincéjében vendégül látta a budapesti vendéglősök »Jóbarátok asztaltársaság«-át. Hajos Károly ipartársulat elnök vezetésével mintegy 60-an jelentek meg. A kedves házigazda kalauzolás mellett bejárták a hatalmas és modern borpincét. Majd terített asztalhoz ült a társaság s a kitudó uszonna mellett kölölgatták a jobbnál jobb borokat s több órán át élvezték a házigazda vendégszeretetét. Közben Hajós Károly incüviányára a Szurmáy-alapra gyűjtést rendeztek. Csakhamar 100 korona folyt be, amely összeget a társaság kívánsága szerint mi kültünk be szeptember 6-án az »Est«-nek, amelynek folyó hó 9-iki száma nyugtázta az összeg beérkezését.

nálta, hogy felesége elment. Hadd kacagna az is!

— Ej, fiam! — mondá jóindulatu feddözéssel, — ha te ilyen históriákat faragsz ki magadnak minden semmiségből: akkor kár volt konty alá adni a fejedet! Mit hánt téged afféle semiség, hogy az urad ruhájára egy szöke hajszái ragadt! Ráfutassa azt a szél is valahonnan. Van itt a faluban elég szöke asszony. Az enyém is szöke. S melyik asszonynak nem hullhat el itt-ott egy hajszála?

Rátette a kezét a menyecske vállára s úgy magyarázott neki:

— Látod, nekem az életem valóságos gye-henna lehetne, ha az Isten ilyen guanokodó, nehe- zed természetet adott volna belém! Mert nálam még az is megvan, hogy apja lehetnék a feleségemnek, a koromra nézve. De hát azért kinek a patvarnak jut illesmi észébe? Na, nekem nem! Pedig én egész nyáron künn hálók a csürben, az asszony pedig a gyümekkel a házban. Ó ott szereti, én meg künn a friss levegőn. Hanem azért egyikünk se bolond, hogy guanokodjék a másikra e miatt.

— De biz' én guanakszom! — pattogott a fiatal menyecske.

— Rosszul teszed, fiam! Pedig ezt én mondom, aki immár sokat tapasztaltam.

A menyecske férje véletlenül éppen most jött a mezőről. Kaszáját a vállára vetve hallagott, lefelé az utcán.

— Jössz csak bé, Pali! — kiáltott ki neki Mátyás Mózes, amint a kapuja előtt megdélgni látta.

Szilágyi Pali mit sem guanyta engedett a

Tizenegy órai zárás.

A világítás és fűtés új rendje.

A hivatalos lap a tizenegy órai zárásról, valamint ezzel együtt a világítás és a fűtés korlátozásáról szóló miniszteri rendeletet közöl, a mely a sokféle megszorítást tartalmazó rendelkezésekkel harminchárom paragrafusban e gyűjtőcímmel foglalja össze: A m. kir. miniszteriumok 3382—1917. M. E. számu rendelete a tüzelőanyagokkal való takarékoság tárgyában. E hónap 17-étől kezdve a takarékosági rendelet értelmében érvénybe lépett a tizenegy órai záróóra, a világításra vonatkozó korlátozás (füteni október 15. előtt nem szabad) és így a téli időszámítással együtt egészen új viszonyokhoz kell hozzászoknia az embernek. Nagyobb lesz a sötétség, nagyobb és továbbtartó a csönd, a mint következtethető a rendelet több pontjának itt olvasható összefoglalásából:

Az általános rendelkezések szerint lakó-, irodai-, üzleti-, munkahelyiséget és az oktatás céljára szolgáló helyiséget október 15. előtt füteni tilos, de oly lakásban, amelyben beteg vagy elaggott vagy pedig két évnél fiatalabb gyermek tartózkodik, egy szoba korábban is fűthető. A hatóság és tilalom alól más megokolt esetben is fölmentést adhat. Gáz- és villamvezetékek új bekapcsolás, vagy a meglévő kibővítése tilos.

A világítás tekintetében kimondja a rendelet, hogy a közvilágítást amnyira kell korlátozni, amennyire a közbiztonság érdekei megengedik, nyilvános gyűjtemények, muzeumok, kiállítások csak napvilágnál tarthatók nyitva. Minden reklámvilágítás, továbbá a név- és cégtáblák megvilágítása tilos. Kivételnek a kórházak, mentő- és tűzoltóállomások, rendőrszobák, orvosok lakásainak és gyógyszertáraknak a jelzőtáblái. Az üzletek kirakatai csak a sötétség beálltától kezdve és csak addig világíthatók be, míg az üzlet-helyiség, amelyhez tartoznak, nyitva tartható. Minden egyes kirakat világítására azonban csak egy, akár külső akár belső lámpa alkalmazható. Ha gázlámpát használnak, ebben csak egy égőt szabad meggyújtani, ha villamoslámpát használnak, az égőtest óránként 60 wattnál többet nem fegyaszthat. A hatóság, ha szükségét látja, a

kirakatok világítását még tovább is korlátozhatja vagy általában meg is tilthatja. Mindennemű más helyiségnek (szálló, vendéglő, kávéház, színház, mozi stb.) külső megvilágítása egyáltalában tilos. Idegenek befogadására szolgáló lakóhelyiségekben, mint szállókban, vendégfogadóknak, penziókban, sanatóriumokban és hasonlóknak a lépéső és folyosó világításán felül csakis a lakott szobák és ezek mindegyike csakis egy-egy égővel világítható. Korsorcapályák világítása tilos; üzemüket a sötétség beálltától meg kell szüntetni. Magánházaktársokban egyidejűleg legfeljebb három lakószobát és a konyhat szabad megvilágítani. Mellékhelyiségek (elő-, fűrdő-, cseledszoba, pince, padláshelyiség) világítását a legszükségesebb mértékre kell korlátozni. Ha gázvilágítás van, helyiségenkint csak egy, óránként legfeljebb 125 liter gázt fogyasztó láng éghet; ha villamos világítás van, csak annyi áramot szabad elhasználni, amennyi egy — óránként legfeljebb 60 watt áramfogyasztása — égőtestnek megfelel. Ugyanazon lakóhelyiségnek gázzal és villammal vagy egyidejű világítása tilos.

Füteni bármilyen tüzelőanyaggal csak az elkerülhetetlenül szükséges mértékben szabad. Szállók, penziók és hasonló, valamint magánlakások melegvízszolgáltató középpontú berendezéseit csakis szabványon, nyilvános fürdőket pedig csak vasárnapon és ezenfelül a hét három napján szabad üzemben tartani. Ez a korlátozás nem vonatkozik olyan ipari üzemekre, amelyekben az alkalmazottak fűrdése egészségügyi tekintetből szükséges, továbbá a kórházakra s egyéb gondozó intézetekre, valamint a természetes hévízi gyógyfürdőkre sem. Nyilvános gyűjtemények, muzeumok, kiállítások és hasonló csak akkor és csak oly mértékig fűthetők, amikor és amely mértékig fűtjük az ott elhelyezett tárgyak épségben fenntartásához elkerülhetetlenül szükséges. Üzlethehelyiségek, szállók, vendéglők, kávéházak, penziók, sanatóriumok és hasonló, továbbá színházak, hangversenytermek, végül egyesületi és gyűlekező helyiségek fűtését, ha egyáltalában nem mellőzhető, az elkerülhetetlen szükség mértékére kell korlátozni; ezekben csak a mindenkor jelenlevők befogadására szükséges és azokat a helyiségeket szabad füteni, amelyek az üzemhez nélkülözhetetlenek. Ma-

különbön szokatlan hívasnak. Egész nyugodtan letette a kaszát a kapu sarkához s barátságos arccal indult bíró ur felé. Mikor azonban a csűr kapuja mellett a siránkozva szipogó asszonyt is meglátta, kissé megütődve hőköl hátrább egy lépéssel.

— Hát neked mi bajod? Mit keresel itt? — ripakodott az asszonynra.

— Csak csendesem, Pali fiam! — vágott szabába a bíró. — Ennek az asszonynak panasza van rád!

— Miféle panasza?

— Ugy vette észre, szegény, mintha a háta megett valakivel trafikálná!

Szilágyi Pali haragos pillantást vetett a feleségére s zavartan nézett körül, mintha a szemével nyugtalanul keresne valakit.

Aztán azt kérdezte a bírótól:

— Hát csak ez a baj?

— Ez elég baj, fiam! — felelte a bíró.

— Ezt jó lenne végképpen tisztázni!

A fiatal férj visszautasítólag legyintett kezével:

— Nekem nincs semmi tisztázni valóm!

S azzal elkészönt és egyenesen a kapunak tartott.

Bodri, a bíró uram kutájára, e pillanatban került elé valahonnan. Amint a távozó embert észrevette, gyorsan oda iramodott hozzá.

A bíró ijedten kiáltott Szilágyi Pálnak:

— Vigyázz te! Megmar a kutya!

Pedig a Bodrinak esze ágában sem volt illyesféle szándék. Örvendezve, nyífogva ugrott az idegen emberre s örömeiben majd leszedte

lábáról, Ugy látszott, mintha a vendéget már régóta ismerne.

Mátyás Mózesné a méheskert borostyánfái mögül hűledezve nézte ezt a jelenetet.

— Jaj, az értelmes kutya még eláru! — szepette magában.

Bíró uram is mód nélkül csodálkozott a látottakon! Hanem a dolog valódi állását hamar megértette az éles észével és a tanulság is rögtön levonta magának.

Mosolyogva fordult a panaszos menyecskehez, mikor a férje már túl volt a kapun:

— No, látod, fiam! Ez ha most más embernek a portáján történnék, valaki még rosszra magyarázná. Holott csak annyi az egész, hogy a kutya mindjárt megismeri: ki a gazember, ki a becsületlen ember. Több esze van ennek az oktan állatnak, mint sok számar embernek! Mäskor kész az idágennek a ruháját letépni, ha az udvaromon látja. S né, az uradhoz olyan barátságos, mintha minden nap itt látná! Pedig van legalább egy esztendeje, hogy Pali nem járt nálunk.

Aztán bölcs megjágyozódséssel cirógatta meg a szintén ámuldozó szomorú menyecskeket:

— Eredj haza, fiam, s verd ki a fejedből azt a bolondságot! Pali nem rossz ember! Hiába vetted a fejedbe! A kivel szembe még egy idegen kutya is ilyen barátságos, az rossz ember nem lehet. Mert az állatnak jó szímatja van! Ezt úgy tudd meg, fiam!

S ezek után a bölcsen kiszolgáltató, jó tanácsok után, nekifogott aztán ismét a dolgának s nyugodtan fűtyörészve tatarozgatta tovább a szekerét.

gánházartásokban legfejlebb csak három szobát és a konyhát szabad fitáni. Ezekben kívül fűtő-hetők azok a cselédszobák is, amelyeket a cselédség valóban használ. Ha a háztartásbéli szellemi-geinek száma a cselédekben kívül nyolcnál több, a hatóság a fűtőház szobák számát az ötvenen szűkös mértékéig fölemelheti. Középponti fűtésnél, amennyiben műszakilag lehetséges és fűtőanyag megtakarításával jár, a fűtővezetékű a nem lakott helyiségeket ki kell kapcsolni.

A zárórát illető főbb rendelkezések szerint a nyilvános étkező helyiségeket (vendéglők, kocsimák, italmérő vagy elárusítóhelyek, kávéházak, cukrászdák és hasonló) esti tizenegy óráról tovább nyitva tartani és mindezeket a helyiségeket reggel öt óra előtt kinyitni nem szabad. E rendelkezés nem vonatkozik a vasúti vendéglőkre, ha nyitvatartásukat az utazó közönség érdeke kívánja. Esti tizenegy óra után magánlakásban sem szabad a zárórára vonatkozó rendelkezések kijátszásával vendégeket látni oly egységeket, akiknek ott tartózkodása a szokásos vendéglátás körén kívül esik. Szórakozó helyet, továbbá mulatóhelyeket, valamint felelős, hangverseny- és más efféle nyilvános termeket és helyiségeket, végül egyesületeknek mindama helyiségeit, melyek a tagok vagy vendégek összejövetelére vagy befogadására szolgálnak, esti tizenegy óráról nem szabad nyitva tartani. A mozgólépcső-vállalatok eladósának ideje az első előadás megkezdésétől az utolsó előadás befejezéséig számítva hétköznapokon naponta öt órát meg nem haladhat. Nyitl boltokat, az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségeket együtt reggel hat óra előtt kinyitni és este hét óráról nyitva tartani, azokat a nyitl üzleteket pedig, amelyekben élelmi- vagy egységárusági cikkeket árusítanak, reggel öt óra előtt kinyitni és este kilenc óráról nyitva tartani nem szabad.

Elmondja még a rönölet, hogy szűkség esetén a hatóság még nagyobb megszorításokat is tehet, hogy a rendelkezések végrehajtását megfelelő igazolással ellátott feügölök útján a legtagasabb mértékben ellenőrizheti (de magánlakásba az ellenőrzés csak akkor léphetnek be, ha az ellenőrizendő lakó nevét és címét felmutató külön hatóság megbízást mutatnak föl) és hogy aki e rönöletet megszegi, hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Sörgyártás a Balkánon.

A balkánállamok saját sörtérmelésének alig van néhány évtizednyi multja, de hogy határozottan fejlődik, ez a statisztika térkéiben világosan látható. Az első serfőzdet Bulgária fővárosában 1875-ben létesítették francia vállalkozók. Az 1883. évben keletkezett Szófiában a második serfőzde, még pedig állami kezelésben, mely azonban pár év múlva magánosok kezére került. 1899-ben egy harmadik serfőzde is létesült szintén a fővárosban, de vidéki városokban is fölállítottak ezidőtájt több, kezdetleges, kis serfőzde berendezést. Az első hivatalos statisztika szerint 1894-ben Bulgáriának 501 gytára közül 25 volt a serfőzde, melyek közt a 16 legnagyobbak mindössze 3 és egynegyed millió leva volt az alapítókéje. Mint ez adatokból látjuk, nagyobb aránya sörpárrá válalkozásról Bulgáriában egyelőre nem lehet beszélni. Mindazáltal a termelés hatalmasan fokozódott, mert ugyancsak hivatalos adatok szerint Bulgáriában 1895-ben 3.5 millió kg., 1909-ben már 14 és 1910-ben 16 millió kg. sört állítottak elő.

E kedvező fejlődést a bolgár sörpár első-

sorban a hathatós vámvédelemnek köszönhet. Míg ugyanis az 1905. évig a vamtétel hordósörnél 10, palackosörnél 15 leva volt, addig 1906 óta ez összegeknak mintegy négyszeresét kell a behozott sör után vámdíj címén fizetni. Ilyen kedvező körülmények közt Bulgáriában a belöldi sörtérmelésnek rohamosan kellett fejlődnie, miközben a külföldi behozatal szűkségszerűen csökkent. A behozott sör értéke az 1907—1911. időkben 35 ezer leváról 17 ezerre, több mint 50 százalékkal szállott alá. Ez a csökkenés elsősorban a bolgárok mai hű szövetségeit, Magyarországot, Ausztriát és Németországot érinti. Ezek voltak mindig Bulgária legfőbb sörszállítói.

A belöldi sörtérmelés fokozásával Bulgáriának azt érte el, hogy a saját fogasztását maga elégitette ki, hanem azt is, hogy lassan o lett a Kelet sörszállítója. 1907-től 1911-ig a kiszállított sör értéke 857 leváról 34 ezerre szökött! A bolgár sörök legfőbb fogasztói Törökország és Románia lettek. Görögországba is megkezdődött a kivitel. Hogy a közben kitört balkánháborúk és a mostani világháború e fejlődésre károsan hatottak, valószínű, de megbizható adatok Bulgária háborus sörpárról hiányoznak.

Az egykori román királyság, mint sörtérmelő állam, alig jöhet tekintetbe. Annál nagyobb Románia jelentősége a sörpára termelése révén, mely fontos cikkből származó mennyiséget vitt a világpiacra, még pedig nagyrészt a tengeren át. A Dardanellák elzárása, mely kevés megszakítással már az olasz-török tripoliszi hadjárat óta tart, elvágta ezt a kiviteli utat, s Belgium, Hollandia és Nagybritánia piacairól a román árpa kiszorult és amennyiben a német, osztrák és magyar piacokon nem tudott elhelyezkedni, nagyrészt a termelő országban kellett maradnia. Az osztrák-magyar konzulátusok jelentései szerint a romániai árpatermes 1914-ben 4.3 millió, 1915-ben 6.2 millió mm. volt. Ebből kiszállítottak 2, illetve 1.5 millió métermázsát. Az 1916. évi termésről már nincsenek adatok, de az is több millió mm. lehetett s egészen bizonyos, hogy megszálló csapataink román földön a két előző évi maradvány hozzáadásával jelentékeny tömeget zsákmányolhattak e nagyon értékes takarmány- és kenyérmagból.

A hatalmas árpatermélésével szembeállítva, a román sörpár elejnyező csekély terjedelmű. Négy nagyobb fővárosi és néhány kisebb vidéki serfőzde összes termelése az 1911. évben 188 ezer, 1912-ben 317 ezer és 1913-ban csak 294 ezer hl. volt. A román sörgyáraknak Törökország felé irányuló exportkísérleteit a magyar, osztrák és német verseny megghusította.

Üzleteimet feloszlatom!

Szálloda, kávéház, étterem és konyhakelneri berendezése eladó szabad kézből. Azonnal megvehető, további felvilágosítást ad a tulajdonos

GELLÉRT SAMU
Fehér Kereszt-szálloda Pankota.

Apró hírek.

(*) **A «Viktória-kávéház» új tulajdonosa.** Léva Adolf, a pécsi Hungária kiváló volt kávészármáj az Adria-büffé tulajdonosa, megvette a Viktória-kávéházat. A József-körút és az Döllő-ut sarkán lévő nagyforgalmu kávéház jó kezébe került. Kedvet, jó munkát, szerencsét!

(!) **A Strasser-féle vendéglő Kohn és Stroch vette át.** Ez a Thökölly-úti kisebb vendéglő bizonyosan jó eredménnyel szolgálja ezután is vendégeit és tulajdonosait egyaránt.

(†) **Halálözás.** A somogyiszi vasúti étterem bérloje, Bréhm Frigyes, rövid szenvedés után elhalt. Halála széles körökben váltott ki igaz hrszrvétet.

(-) **A nagyszombati Korona.** Diamant Manó vette meg a nagyszombati Korona-kávéházat. A volt komáromi agilis, szakképzett főpincér e jó erőnyekkel s ez a legnagyobb üzleti kincs, indul új vállalatába.

Jóbarátok összjövetele!

Szeptember 26-án Csengey Károly vendéglőjében. IV., Ferenc József-rakpart 9.

Október 3-án Gregorics Simon vendéglőjében, VIII., Népszínnáz-u. és Konti-utca sarak.

Október 10-én S m a u d e r József vendéglőjében IX., Bokréta-u. 12.

Jó ezt tudni.

A zöldség-, főzelék- és gyümölcs-terméyek új maximális ára. A zöldség és főzelék intézőbizottság megállapította a szeptember hó 16-tól 30-ig érvényes maximális árakat, amelyek kilónként és fillérekben a következők: Tök (főz) termelől 40, nagykereskedől 50, kiskereskedől 60, káposzta term. 40, nagykeres. 50, kiskeres. 60, kelkáposzta term. 56, nagykeres. 70, kiskeres. 80, zöldbab term. 100, nagykeres. 130, kiskeres. 144, katarab levéllel term. 80, nagykeres. 98, kiskeres. 108, paradicsom term. 40, nagykeres. 54, kiskeres. 64, uorka, salátának term. 16, nagykeres. 24, kiskeres. 30, uorka kovászognak term. 28, nagykeres. 36, kiskeres. 40, uorka, ecetbe term. 40, nagykeres. 50, kiskeres. 55, asztali tengeri 1 darab term. 14, nagykeres. 17, kiskeres. 20, zöldbörik apró 1 darab term. 2, nagykeres. 3, kiskeres. 4, zöldböriká tölteni való 1 darab term. 4, nagykeres. 6, kiskeres. 8, I. rendű válogatott csemege fajalma term. 150, nagykeres. 200, kiskeres. 240, I. rendű alma (mely az előző minőségbe nem sorolható) term. 100, nagykeres. 130, kiskeres. 145, II. rendű alma term. 80, nagykeres. 100, kiskeres. 116, rázott alma term. 50, nagykeres. 60, kiskeres. 70, hullott alma term. 30, nagykeres. 36, kiskeres. 42, friss szilva étkezési célokra term. 46, nagykeres. 66, kiskeres. 76, ringló term. 100, nagykeres. 135, kiskeres. 160, őszibarack I. term. 200, nagykeres. 250, kiskeres. 300, őszibarack II. term. 150, nagykeres. 200, kiskeres. 250. őszibarack III. term. 80, nagykeres. 100, kiskeres. 120. szőlő term. 260, nagykeres. 300, kiskeres. 320, dió term. 300, nagykeres. 340, kiskeres. 380, sárgarépa, petrezselyem és pasztinák, még pedig: a) zöldje (levél) nélkül term. 80, nagykeres. 98, kiskeres. 108, b) szokás szerinti kevés levéllel term. 70, nagykeres. 86, kiskeres. 96, fokhagyma term. 200, nagykeres. 234, kiskeres. 260, vöröshagyma (november 15-ig) term. 100, nagykeres. 120, kiskeres. 134, dugghagyma term. 200, nagykeres. 240, kiskeres. 280, vöröshagyma (október 1-től október 31-ig) term. 92, nagykeres. 112, kiskeres. 126.

Kormányrendelet a szénellátásról. A hivatalos lap Esterházy Móric gróf volt miniszterelnöknek augusztus 19-én kelt rendeletét közölte a napokban a főváros szénellátásáról. A rendelet szerint szeptember 1-én Budapest székesfőváros területén a fűtés és főzés céljára szolgáló tüzelőanyag-készleteket, nevezetesen a szent, kokszot, brikket és a tüzfakészleteket összeírják. Szeptember 1-től kezdve a fővárosi pályaudvarról és a hajóállomásokról, nemkülönbén a fővárosi gázművek területéről csak az Országos Szénbizottság, vagy ennek megbízottja, a Hadi Szénbehozatali r.-t. részéről kiállított kiszállítási engedéllyel lehet bárminemű célra szolgáló fűtőanyagot elszállítani. A fővárosi vámonnalain kívül levő helyekről a főváros területére tenyegyen bárminemű fűtőanyag-mennyiségét csak egyidejű bejelentés mellett szabad behozni. A bejelentés a mennyiség és a behozandó szén felhasználója nevének és lakóhelyének pontos megjelölésével a vámórség útján az Országos Szénbizottsághoz kell benyújtani. Szeptember 1-től kezdve az oly küldemények, melyeknek rendeltetési állomása Budapest volt, a főváros területéről az Országos Szénbizottság engedelmével ki nem szállíthatók. Október 1-től kezdve a főváros területén nagy és kiskereskedő egyaránt csak a Hadi Szénbehozatali r.-t. által kibocsátott és az Országos Szénbizottság által láttaozott utalványok, illetve vásárlási igazolványok ellenében szolgáltathatnak ki szent, kokszot, vagy brikket. Az egy-egy félnek október 1-től kezdve kiszolgáltatható fűtőanyag mennyiségét az Országos Szénbizottság időről-időre megállapíthatja. Az Országos Szénbizottság 100 métermázsán aluli fűtőanyagkészletet is zár alá vehet és a zár alá vett mennyiségek tekintetében a hatóságilag megállapított maximális árak irányadók. A rendelet megszegése kihágás és két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a készlet pedig elkobozható és értéke a rokkant katonák segítőalapja javára fordítandó. A rendelet szeptember 1-én lép hatályba.

A hüvelyes ára. Haddik János gróf rendeletét adott ki, hogy az a termelő, akinek bab, borsó, lencse, lóbab, tatárka és takarmányborsó készlete egyenkint 100 kg. vagy azt meghaladja, szeptember 20-áig a községi előljárásságnál (polgármesternél) köteles készletét bejelenteni. A bejelentésben föl kell tüntetni a házi- és gazdasági szükséglet fedezésére visszatartható, továbbá a H. T.-nek a bejelentés időpontjáig már eladott mennyiségét. Aki nem termelő, köteles a szeptember 20-án birtokában lévő egész készletet bejelenteni, annak a feltüntetésével, hogy megfelelő készlete mennyiben haladja tul saját házi- és gazdasági szükségletét. Hadik gróf egyidejűen elrendelte a bab, borsó, lencse, lóbab, tatárka és takarmányborsó készleteknek igénybevételét, olyképpen, hogy az említett cikkek szeptember 20-án rekviráltaknak tekintendők. Ezen időponton tul másnak, mint a H. T.-nek vagy a közretbizományosnak el nem adható az áru. Az átvevő bizottságok megjelenése előf igénybevett készlet azonban a termelő jogosult a H. T. bármely bizományosának a már előzően megállapított áron eladni.

MI AZ ÚJSÁG?

Kétszáz ezer nyulat tesznek el tére. A Közélemezési Hivatal gondoskodni kíván a fővárosi husszükségletének kielégítéséről februártól kezdve is, amikor előreláthatólag nagy lesz a hushány. E célból eredményes tárgyalások folytak az érdekeltséggel és megállapodás jött létre, hogy 150—200 ezer nyulat fagyasztott állapotban elraktározzanak és megfelelő áron forgalomba hoznak. A Közélemezési Hivatal a cél érdekében igen jelentős kedvezményeket biztosított az érdekeltségnek.

Negyven százalékkal lesz állítják a cukoradagokat. A Cukorközpont igazgatósága értesítette a vidéki törvényhatóságokat, hogy a cukorszállítványok mennyiségét kénytelen negyven százalékkal redukálni és eggyuttal illetékes helyen javaslatot terjeszt elő, hogy ott, ahol a cukor szétosztása jegyek útján történik, a negyven százalékos redukcióna tegyék meg az előkészületeket.

A burgonyaadag növelése. A városgazdasági igazgatóság az eddigi félkilogrammos burgonyaadagot egy kilogrammra emeli. A burgonyaszelvényeket már egy kilós alapon váltják be. A főváros azokat a kereskedőket, akik tavaly is foglalkoztak krumpliarúszással, szintén bevonja a krumplielátásba, úgy, hogy a hatósági bódékkal egyetemben negyvenhárom helyen fognak burgonyát árusítani. Egy-egy kereskedő 5 métermázsát kap, amelyet burgonyajegy ellenében árusít és a beszolgáltatót burgonyajegyek arányában kap újabb készletet. A főváros azonkívül a nagykereskedőket is részesíti a burgonya forgalomba hozatalában, ezeken fejenkint 10—10 métermázsra burgonyát juttat. Ezek szintén burgonyajegy ellenében hozhatják forgalomba a burgonyát. A főváros azonkívül a vendéglőket is ellátja. A vállalatok, intézmények és egyéb testületek, ha tagjaiktól a jegyeket összegyűjtik és hogy ha legalább száz jegyet gyűjtöttek össze, az üzemnél szintén akadálytalanul megkapják a száz jegyre esedékes burgonyamennyiségét. A főváros reméli, hogy a téli burgonyaellátás még fokozódni fog.

A dohányjegy. Illetékes helyen így vélekednek a dohányjegyőröl:

— A dohányjegy megszüntetésére, illetve a dohánybeszerzés körül tapasztalt visszaélések megszüntetése céljából már több intézkedés történt, de a várt eredményt nem érték el. Hovatovább szükségesnek látszik itt is a jegyrendszer behozása, amivel a kibemerek dohányzükségletét is biztosíthatnánk. Természetesen a dohányjegyrendszer behozatala csak Ausztriával egyöntetűen történhetik meg, lévén a dohány mindkét államban monopólium.

— Még pozitív intézkedések e tárgyban nincsenek, de igen valószínű, hogy a téli hónapokban rendezni fogjuk a közönség dohányellátásának ügyét. Hogy mily módon, arra vonatkozólag nem nyilatkozhatunk, de minden valószínűség szerint fognak történni intézkedések az anomáliák megszüntetésére.

német kormány legutóbbi valutát is engedelmelt a gyáraknak arra a célra, hogy Dániából mézet importáljanak. Nálunk a sörpar kísérlete, bár a Gyárparosok Szövetségének erkölcsi támogatásával történt, beleiközött a Közélemezési Hivatalnak egy nyilván módosításra szoruló rendelkezésére. A hivatal rendelkezése ugyanis a sörgyárak raktáraiban levő mézet lefoglalták, bár a méz ára maximálisan nincsen és eddig a forgalmát sem korlátozták. A sörgyárak mézszükséglete mintegy öt százalékkal tenné csupán az idele méztermelésnek, nincs tehát megokolva az állásopot, hogy ennyi méz felhasználásával a közlemezési érdekeinek ártani lehetne. Annál kevésbbé, mert a sör nemcsak a polgári fogyasztásnak, hanem a hadsereg ellátásának is fontos szükséglete, s ha a magyar sörpar működését lehetetlenné teszik, az osztrák sörgyárak nálunk is teljesen fölül fognak kerrekedni. Mint értesülünk, a magyar sörpar most a Gyárparosok Országos Szövetsége útján fog lépést tenni arra nézve, hogy sem a német, sem az osztrák sörparnál mostohabb elbánásban ne részesítsük.

A konzervgyártás ellenőrzése. Az Országos Közélemezési Hivatal igen üdvös rendeletet adott ki az összes konzervkészletek bejelentésére és lefoglalására nézve. A rendelkezés maximális árak életbeléptetését jelzi, amely remélhetően véget fog vetni annak a hallatlan uszornak, amit a zöldség és gyümölcskonzervgyártók folytatnak.

»Magyar testvérek« utcája Konstantinápolyban. Sztabul Fathi negyedében a napokban áadták át a forgalomba a »Magyar testvérek« utcáját.

A lapok szerint ez az elnevezés viszonzás akará lenni azért a figyelemért, amelyet török alattvalók Magyarországon élveznek, valamint megörökítése a tradicionális és a háboruban különösen szembeéltő barátságos viszonyoknak a törökök és magyarok között.

Rizsenyér Franciaországban. A rossz gabonatermés Franciaországban erősen érezteti hatását s most kemény munka folyik a rossz termés ellensúlyozására. A rossz terméshez egy egész külön kenyérgémiát találtak föl, melynek lényege, — mint a »Matin« írja, — az, hogy a gabonát rizzsel kell pótolni. Morel professor szerint 20 százalékos erejéig lehet a rizst a kenyérben felhasználni; felhasználható gyümölcsbőz, omelettekhez és mindenféle befőzéshez. Indokina kormányzója már ki is jelentette, hogy 15 millió métermázsra rizst bocsát az anyaország rendelkezésére és Morel azt látja, hogy miután a rizs ára kicsinyben 0.50 frank Jesz és egy kiló rizs tápértéke egyenlő egy kiló kenyér tápértékével, a rizsnek Franciaország hadiélemezésében nagy jelentősége lesz.

Pádesán megbüntetés ádrágitó kofa. A nyolcadik kerületi kapitányság Pereszlenyi Edéné piaci árust (Rákóczi-téri csarnok), mert hét fillér helyett husz fillérrel árusította a zöldséppaprika darabját, száz korona büzbüntetésre és három napi elzárásra ítélte. Ez helyes, megfelelő büntetés. Így lehetne rendet teremteni. Így meg lehetne akadályozni a maximális árak kijátszását.

Vendéglő-adók Olaszországban. A Corriere della Sera című olasz lap híradása szerint, az olasz pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint január 1-től kezdve az olasz vendéglőkben minden tál étel elfogyasztása után adót kell fizetni. Egy-egy fogás adója öt centesimótöl egy liráig terjed.

HERCEG WINDISCH-GRAETZ LAJOS

pincészeti Tokaj — Sárospatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R.-T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok horodokban és eredeti töltési palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

A sörtermelés megbénítása. Már mult számunkban foglalkoztunk részletesen a mézzel és a sörrel. Ujabban ez a hír: A sörgyárak helyzete még mindig teljesen problematikus. Tavaly a rendes árpakontingensnek csak 13 százalékát volt szabad feldolgozniok egy sajtászerű lojalitási elv alapján, amely a magyar sörgyárak üzemét ugyanolyan arányban csökkentette, mint a sokkal többet termelő osztrák export-sörgyárakat. Ilyen helyzet közepette, ha a magyar gyárak nem akarták szakmunkásaikat szélnék bocsátani, a legnagyobb ügyességre, élelmességre és alkalmazkodó képességre volt szükség, hogy üzemüket folytatni tudják. A magyar gyáraktól elvont sörárptól ugyanis az osztrák söriparnak utalták ki, amely ezt a kedvező helyzetét azáltal használta ki, hogy budweissi sörrel árasztotta el a magyar piacot is. A magyar gyárak, hogy a versenyt egyáltalán bírassák, mindenféle pótlóanyaghoz voltak kénytelenek folyamodni s bizony egészen egzotikus nyersanyagokat is kénytelenek voltak feldolgozni, mint például citrommagot és lóbabot, csak hogy az osztrák versenygel szemben helyt tudjanak állni. A tavalyi szerzett tanulságok nyomán az idén még feldolgozásával akarnak próbálkozni, mert ez a nyersanyag a német söriparban bevált s a

A lisztjegy meghamisításáért — egyhavi fogság. Farkas Györgyné jánosalmi asszony a községi előjáróság által ferje nevére kiállított és nyolc és fél kilogramma szülő lisztutalványt 18 és fél kilogramma javítottá ki. A szabadki törvényszék közokirathamisításért vonta felelősségre. Az asszony áldott állapotával védekezett és arra hivatkozott, hogy egy heti liszt helyett egész havi mennyiségét óhajtotta felvenni. A törvényszék Farkasnéét egyhónapi fogságra és az eddig felmerült 25 korona 60 fillér költség megfizetésére ítélte.

Az idegeinek eltávolítása. Székely Vladimir rendőrtanácsos tegnap detektívjeivel a VI. és VII. kerületben razzizát tartott, amelynek eredménye az, hogy körülbelül harminc ember tulajdonöröszben galiciát menekített, akik családjaikkal együtt többnyire már a háború eleje óta tartózkodnak itt és hatósági engedély nélkül ügynökösködéssel és áruösszevásárlással foglalkoznak, beidézett és ezeket ki fogja utasítani. A rendőrség sok idegint idézett be szállodákból és magánlakásokból, akiknek itt tartózkodási jogát a kihallgatás során fogják megállapítani.

A huszárak rendezése. A marháarak ország-szerzte esnek, a huszáraknál azonban, sajnos, ennek a hatása még nem érezhető. A Közélelmezési Hivatal azonban gondoskodni kíván a huszárak rendezéséről. Hadik János gróf, a hivatal elnöke kijelentette, hogy miután sikerült megfelelő számú vágószerelvényt kapni a honvédkerületi parancsnokságtól, a fővárosban a Huszárkereskedelmi r.-t. a mainál sokkal ősőbb húst forgalomra hozni. Ezzel kapcsolatosan országosan rendezik a huszárakat. A Közélelmezési Hivatal nagymennyiségű hús fagyasztását és beszállását, valamint más uton való konzerválását határozta el, hogy tartalékokat szerezzen és hogy az állatállomány takarmányhiány miatti leromlását megelőzőleg értékesítsék. E célból országos értekezletet tartanak a jövő héten. Ugyancsak tárgyalások lesznek a tejkérdés rendezése érdekében is. A Közélelmezési Hivatal vezetője reméli, hogy a korpá- és árparendeléseket következtében fejleszteni lehet a meglévő tehénkészleteket. A tej elosztását is országosan akarják rendezni, hogy minél több tejet szállítsanak a fővárosba és gondot fordítsanak arra, hogy a tej az arra jogosultakhoz jusson.

A tejgyű országos rendezése. Az Országos Közélelmezési Hivatal körlevelét kiadott a polgármesterekhez, amelyen a teje vonatkozó követelések szerepelnek: All-e a városba behozott tej a váomknál valami hatósági ellenőrzés alatt? Mennyi tejet rendelkezik a város? Mennyi a kéteven aluli kisgyermek száma? Mennyi tejet fogyasztanak a kávéházak, cukrászdák, stb. naponta?

Az osztrák söripar változtatás árpakontingense. Az osztrák sörgyárak részére ezuttal is 4000 árptát fognak kiutalni, amelynek ötven százalékat a malatagyárak kapják. Ez a mennyiség a normális kontingens nyolc százalékával egyenlő. A malatákavégyárak szintén 4000, az árpagyöngytermelés céljára pedig 10.000 vaggon árptat utalnak ki.

Korcsmárosok a pénzügyminiszteriumban. A nőgrádmegyei korcsmárosok és italmérők küldött-ségileg jelentek meg a pénzügyminiszteriumban, ahol a távollevő miniszter helyett dr. Papp-Szabó miniszteri tanácsos fogadta őket. Azt kérték, hogy a kormány bocsássa rendelkezésükre a zárolt szeszből a megfelelő hányadot, mert különben az áruhiány miatt kénytelenek lesznek üzleteiket bezárni. Papp-Szabó miniszteri tanácsos megígérte, hogy a legszükségesebb állami és katonai üzemek után a fölösleget föltétlenül megkapják.

Ahol csak igazolvánnyal lehet étkezni. A kilencedik német hadtest parancsnoka elrendelte, hogy Schleswighestein fürdőhelyein, szállóiban, vendéglőiben, kávéházaiban s mindenemű ivó-és étkező helyiségekben ételt és italt csak olyan személynek szabad adni, aki személyazonosságát hatóságilag láttamozott fényképes igazolvánnyal igazolja.

Kenyérgyék bevétele szá felhárítása. A közlelmezési ügyosztály a következőket közli: A fővárosnak jelenleg rendelkezésre bocsátott liszt-fajták arányára való tekintettel a kereskedők egy része számára kenyérgyészlevények ellenében egyelőre finom tészalisztet (nulláslisztet) is átutalnak. Viszont ennek ellenében az illető kereskedők ezt a lisztet a közönségnek is a lisztjegyek bármilyen szelvényei ellenében, tehát akár felhárítójelvények, akár pedig kenyérgyészlevények ellenében tartoznak kiszolgáltatni. E szerint tehát a közönségnek módjában áll további intézkedésig a lisztjegyek ellenében nemcsak heti 63 deka felhárítást beszerezni, hanem a kenyérgyészlevények ellenében finom tészalisztet tészés szerint vásárolhat.

Virágoknak a gyümölcsfák. A Budapesti Hirlap lepréssel alfafavirágot kapott a következő levél kíséretében:

Nagyságos Szerkesztő ur! Amikor a már valóságos csapással lett nagy szárazságban gazdátársaim — velem együtt — már-már hitiket veszve, kétségbeesetten szemlélik a kukorica, krumpli, répa hervadozását, valóságos reménység-gárkint mosolyog felénk az anyatermeszetenek egy biztató, bátorító mosolya; augusztus derekán virágozni kezdenek a gyümölcsfák. Mellettek a gyümölcsösből egy teljesen kifejlett alfafavirágot. Arany parmen. Régi kertészek, öreg gazdák azt mondják:

— Hosszu ősz lesz, nagyliszteletű uralam, mert a gyümölcsfa újra virágzik!

— Vajha igazuk lenne! Akkor talán az őszre a második nagy csodát láthatnánk mi, gazdák. Mert ez évben már láttuk az első nagy csodát: a kétségbejött, rettenetes szárazság ellenére gyönyörű termést takaríthatunk be az ősziekből, buzából, rozsából. Most a krumpli, kukorica, répatermés van kockán a szárazság miatt. De ha még mostanában jó esőnk lenne és ha ez a mellékelt kis virág igazokat mondana: jönnék szép, hosszú őszi napok, hát bizony megessék velünk a második nagy csoda: lenne krumpli, répa, talán még kukorica is elegendő.

A pécsi állami borpince üzembehelyezése. Még a háború előtt, teljesen készen, felszerelve várta a pécsi állami új közpince üzembevételét, ezt azonban a háború eddig lehetetlenné tette. Az ideit várható nagy szüretre való tekintettel a földmívelésügyi miniszter most úgy rendelkezett, hogy a közpincében mintegy 2000 hektoliter bort helyezzenek el.

A hal-érak maximálisa Ausztriában. Az osztrák közlelmezési hivatal holnap rendeletet tesz közzé, amely megváltoztatja az édesvízi halakra vonatkozó mult évi rendeletet és egyuttal édesvízi halajta árát is maximálja.

Méz a sörben. Amióta a sörgyárosok az árpahány következtében a legkülönbözőbb pótlóanyagokat dolgozzák fel sörre, többek közt méz is felhasználnak a sör gyártásához. Mánthogy pedig a sörgyárosok a magas sörárak mellett bármily árt is hajlandók a mézért a gazdáknak, a méhészeknek adni, érthető, hogy újabban ennek a fontos tápszernek az ára szédületes magasra szökött fel.

Hadikévé. A hadikévé kiosztása szeptember elsején kezdődik. Kávéra mindenkinen van igénye, akinek kávéjege van. Aki olyan kávéjege birtokában van, amelyik augusztus 31-ig érvényes, ne siesson a jegyek beváltásával, mert azok érvényessége szeptember 15-ig meghosszabbított, ezeket tehát szeptember 15-ig beváltják. A hadikévé kiosztása háromszáz elarusítóhelyen fog történni. Az elarusítóhelyeket hirdetményben, kerületek szerint, fogják megjelölni.

A jelenkézés végső terminusa a központi szeszfőzők részéről. A pénzügyminiszter által legutóbb kiadott rendelet értelmében minden központi szeszfőző azoknak a feltételeknek, melyek teljesítéséhez a szeszfőzésjog gyakorlása a központi szeszfőzők részéről köteve van, eleget tenni tartozik s mint végső terminus erre augusztus hó utoljára átlapított meg. Amelyik szeszfőző ezeknek a követelményeknek eddig az időpontig nem felelt meg, a jogot elveszti és azt rövid uton, már csak az idő sürgetése miatt is, más magán-egyen fogja megkapni, vagy valamely szomszédos községhez fogják a kerületet csatolni. E feltételek közé tartozik az is, hogy minden szeszfőző, mely községi vagy szövetkezeti alapon létesült, tartozik a Gyümölcsértékesítő és Szeszfőző Szövetkezetek Központja, mint Szövetkezelbe rendes tagul belépni és magát a központi alapszabályai értelmében bizonyos ellenőrzésnek alávetni. Ezt a feltételt a központi szeszfőzők tulajdonmó részre teljesítette is és kétségtelenül a többi sem fog egy szép jövedelmet ígérő jogról lemondani, csak hogy a hatóságoktól megszabaduljon. Eddig a Központnak összesen 166 községi és 15 állami központi szeszfőző létesít-hetőségéről van tudomása, együttesen immár megalkult 263 központi szeszfőző, negyven millió koronát meghaladó alaptőkével fog a központnak tartozni, ami maga legjobban illusztrálja ennek a kérdésnek nagy közgazdasági jelentőségét.

Bétdés a Gambrius-étterembe. Az Erzsébet-körút 27. szám alatt lévő Gambrius-étterembe betértek. A betérők az Erzsébet-körút felől haláltak be az étterembe. A pénztárosok fiókjait felbörték és onnan egy aranyórát, két láncot, egy gyűrűt és nagyobb mennyiségű ezüstéveszközt vittek el. A rendőrség a nyomozást megindította.

Bulgária szeszivitele. Bulgária ideit szesztermelése valamivel növekedett, minek következtében több ezer liter finomított szeszt enged kívünni rekompenciációs árubevitel feltételével.

A szerkesztő postája.

Minden olvasónak. Délután 2—4-ig naponként mindenkit szívesen fogadunk s minden ügyben felvilágosítást nyújtunk.

K. H. Irjon. Cikkeit szeretettel olvassuk. Gondolj át simitjuk és közöljük, ha tartalma egyébként megfelel. — W. I. Sok a baj. Fogj az — anyag. Egyre rosszabb időkre kell elkészülnünk. De becsületes önmegadással viselnünk kell azt a megpróbáltatást, amit ez az idő ránk mért. Ki kell tartanunk. Így mentjük meg a jövődot. — L. S. A pincér dolgozók tisztességgel, szorgalommal, adja meg főnökének az embernek és a főnöknek járó tiszteletet s aztán követelje meg, hogy munkájáért, viselkedéséért őt is becsüljék meg és fizessék meg. — Nem közzülheték: Lesz-e sör? (Dehogy lesz!) A lóhus. (Csak volna több és jobb.) Az új seprű jobban seper.

Főszerkesztő: GYÖKÖSSY ENDRE dr.

763. sz.
1917.

Árverési hirdetés!

Somlósárhely község határában fekvő és a magyar vallás alap tulajdonát képező »Somló« u. n. »jenői«, »téglaházi« és »lovasi« szőlőkben a folyó évben várható mintegy

160 hktl, mustborra

f. évi szeptember hó 25-ik napján déli 12 órakor a vallás- és közokt. m. kir. Minisztérium IX. ügyosztályában (V. ker., Hold-utca 16. sz. III. emelet)

zárt ajánlatu verseny fog tartatni.

1. Az egykoronás bélyeggel és 6000 (Hatezer) korona bántapénzzel ellátott zárt ajánlatok, melyek berítékán kiírandó »Ajánlatok a somlói vallás alap. urad. szőlőkben 1917. évben várható mustbor-termésre«, a fenti napon délelőtt 11 óráig a vallás- és közokt. m. kir. Minisztérium segédhivatali főigazgatójánál (Hold-utca 16. sz.) nyújtandók be.

2. A literenként beigérendő összeg az ajánlatokban betűkkel és számokkal olvashatóan kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

3. Az ajánlatok közötti szabad választás, vagy visszatartásnak joga, — tekintet nélkül a beígért összegre, — a vallás és közokt. m. kir. Miniszter Urnak fenntartatik.

4. A részletes feltételek a vallás- és közokt. m. kir. Minisztérium IX. ügyosztályában, a segédhivatali főigazgatójánál és a somlósárhelyi kir. közlőlap erdőgondnokságánál betekinthetők.

Budapest, 1917. szept. 1-én.

A vallás és közokt. m. kir. miniszteriumtól.

BOR bevásárló és közvetítő ügynöknek ajánlom magam. Tisztelettel kérem a kereskedő és vendéglős urak szíves megkeresését. Levelezés magyar, német és tót nyelven. Ókecskén, Pestmegye.

DURST GYÖRGY kádármester.

Nagyobb mennyiségű

hegyi bor

eladó. Kis tételekben is rendelhető literje 4 korona.

Cím: Molnár Mihály, Abaujszántó.

Vidéki forgalmas városban első szálloda béreadó s azzal kapcsolatosan hordókkal felszerelt kiváló borpince is bérelhető. Levelek a lap kiadóhivatalába

„Előnyös bérlet“

jelige alatt címzendők.

PEZSGÓS és BOROS üvegek literes, hétdecis és félliteres nagyságban olcsón eladók. Cím a kiadóhivatalban.

Erdélyben 350 hold cser és bükk erdő és egy

szálloda

üzlethelyiségekkel, 29 szobával, forgalmas helyen eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Jakab Zoltán
— ügyvéd, Oklánd. —

PAPIRSZALVÉTA

fehér creppe

BERKOVITS KÁROLYNÉ

Hektograph sokszorosító étermi, kávéházi czukrárszappir és papírszalvétá raktára.

BUDAPEST, VII., Sip-u. 4. sz. — Telefon: 106—07. sz.

Fővárosi Sörfőző

R.-T.

Kőbányán

már az első évben

248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben sörének kitűnő minőségét.

Tisztelt szaktársaim becses figyelmébe ajánlom az általam feltalált

gyors-szűrőmet

s egyszerűs mind

fejő - tölcséremet

mindenféle italok szűrésére. A készülék ára 17 korona. — A postai kezelés egyszerűsítése végett kérem a rendeléseknél az összegnek címre való előzetes beküldését. — Kartársi tisztelettel

Vermes Dávid

vendéglős — Karánsebes

Szálloda-vendéglő bérbeadás.

Palánka (Bács megye) községben a Kaszinó Egylet tulajdonát képező **kaszinó szálloda és vendéglő** előnyös feltételek mellett **három esetleg hat évre bérbeadó.**

A szálloda áll 14 szobából és mellék-helyiségekből, a vendéglő téli és fedett nyári helyiségekből, árnyas parkból stb.

Az épületben van elhelyezve a kaszinó, mely Délbácska egyik legnagyobb társas egylete. — Ugy a szálloda, mint a vendéglő **felszerelendő és f. évi október hó 1-én, de legkésőbb 1918. évi január hó 1-én átveendő.**

A három Palánka lakossága kb. 14.000, ide gravitáló nagy vidékkel szemben szeremeségi közpénzekkel. Különléte hivatalkal, két vasuti és két hajóállomással. Élénk kereskedelme és piaca van.

Értekezni lehet **Zsigmond János** főszoigabiróval, mint a kaszinó elnökével.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapporogatók, uszodák külön hőigék és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő öredekkel vannak felszerelve, főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos esetében s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoza. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Iparso

fagylalt, jegeskávé, hidegkésztmények előállításánál a jég szósára. valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdéskódásra díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Söjövédék Vezérigynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

világsejerte utánoszak

Szent-István dupla malátás utolérhető

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Legértékesebb koronázási emlék
a koronázási
domb földje.

Művészi kiállítás, üvegéből készült koronában, sorszámozva, a koronázási domb földjének leírásával együtt 10 korona. - Csak korlátolt számban kerül forgalomba!

Kapható a Hadsegélyző Hivatal Koronaherceg-utcai s az Augustza Gyorsgályalaj József-téri elárúsító helyiségében, valamint Marton Lajos (Váci-utca 12.), Késmárky és Illés (Kossuth Lajos-utca) és Kertész Tódor (Szerb-utca 10.) cégeknél. - A koronázási emlék teljes jövedelme a Nemzet Házá (Augustza-alap Rokkanti-alapja) és a Hadsegélyző Hivatal üzege- és árva-alapjái.

Parafadugókat

valamint használt pezsgődugókat legmagasabb árért veszek

Guth, Budapest

VI., Gróf Zichy Jenő-utca 36. sz.

Jótállás a biztos eredményért.

Törv. védve.

patkányirtó-szer, (nem méreg) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és főülmul minden más irtószert. Egy doboz ára 5 K., mely elegendő körülbelül 10 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospectust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használható, kérésre ingyen küld a PATKÁNY gyár egyedüli elárúsító a, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagyhecskerekén.

Reitter Oszkár

nagyhecskerei ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyserüi találmánya

a Patkánin

Mielőtt

szükségletét
valódi hegyi

málna

szörpben

fedezné, kérjen

mintázott ajánlatot

STEINER

ÉS LÖWY

első beszercebányai

hidraulikus gyümölcs-

sajtoló és szörpgyártól

Beszercebányán

LITCKE L.

pezsgőboryár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg ö császári és királyi fensége, Salvator Lipót ö cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálókocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGÓFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC”, „CASINO EXTRA SEC”, „FORENGLAND” (savanykás), „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélk.)

Alapítottat 1820.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halnaggyereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapesten

Telefon: József 48-94. Sürgőycim: Zimmer halászmstner Budape

SAJT.

Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti ementálában állandóan nagy raktárt tart:

Stauffer és Fiai
magyarországi sajtgyárak Répcelak

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.

BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kítünő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kivitel márcziusi-, korona- (á la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége 1,000,000 hl.

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Anyaföldi jégverem: Telefon 11-85. Budai jégverem: Telefon 48-40. Vidékre X. Külföldi-söréruyt-út 11. Telefon 52-58 és 52-60 Palackörrendelés Budapestre és vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. szám. Telefon 56-58. Budapestre a városi sörraktárakban is

Az „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók

KOLOZSVÁROTT.

Sürgőycim: Bortermelők szövetezete, Kolozsvár. Ajánlja egyenesen a szövetezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kítünő minőségű fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

TÖRLEY

